

معنی و مفهوم شعر و نثر

معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را بنویسید. (۶ نمره)

- ۱- چو بفروختی، از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست
وقتی جوانی ات را از دست دادی، چگونه می خواهی آن را به دست بیاوری؟ / جوانی قابل خریدن نیست و در هیچ بازاری پیدا نمی شود.
- ۲- بر وجهی که در متقدم طعن نکند و در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید.
به گونه ای که نفر قبلی مورد سرزنش قرار نگیرد و گفتگوهایی که در حضور او در بین دو نفر انجام می شود، فکر نکند.
- ۳- مار بد جانی ستاند از سلیم / یار بد آرد سوی نار مقیم
مار خطرناک فقط جان انسان را می گیرد ولی دوست بد انسان را به سمت آتش جاودان می کشد. (باعث نابودی می شود)
- ۴- که تواند که دهد از میوه ی الوان از چوب؟ / یا که داند که برآرد گل صد برگ از خار؟
غیر از خداوند چه کسی می تواند از چوب درختان میوه های رنگارنگ بوجود آورد؟ و یا چه کسی می تواند گل های زیبا را بیافریند؟
- ۵- مهتری گر به کام شیر در است / شو، خطر کن ز کام شیر بجوی
بزرگی و سروری اگر در دهان شیر هم باشد برو خطر کن و آن را از دهان شیر بگیر.
- ۶- اقوام روزگار به اخلاق، زنده اند / قومی که گشت فاقد اخلاق، مردنی است
انسان ها در طول تاریخ، به واسطه ی اخلاق نیک نام و یاد آن ها زنده مانده است. مردمی که اخلاق خوبی ندارند، لیاقت آن ها مردن است.

معنی واژگان

معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)

- ۷- داعیه ای در باطن من پدید آمد. (۰/۵ نمره) انگیزه، علت
- ۸- سریر مُلک وی. (۰/۵ نمره) تخت
- ۹- ماه و خورشید مسخر کند (۰/۵ نمره) رام، مطیع
- ۱۰- تنهایی یکی از سنگین ترین مصائب است. (۰/۵ نمره) سختی ها

درک متن

با توجه به متن زیر، به سوالات پاسخ دهید: (۲/۵ نمره)

«این عالم، خانه ی خداست و فرش وی زمین است و لکن سقفی بی ستون و این عجب تر است و چراغ وی ماه است و شعله ی وی آفتاب و قندیل های وی ستارگان و تو از عجایب این، غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد»

۱۱- چه رابطه ای بین «ماه، آفتاب و ستارگان» وجود دارد؟ (۰/۵ نمره) **تناسب**

۱۲- منظور از «چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد» چیست؟ (۰/۵ نمره) **توانایی درک این همه بزرگی و عظمت را نداری**

۱۳- منظور از «خانه» چیست؟ (۰/۵ نمره) **دنیا**

۱۴- در متن، یک صفت سنجشی مشخص کنید. (۰/۵ نمره) **عجب تر**

۱۵- پیام و مفهوم کلی متن چیست؟ (۰/۵ نمره) **بزرگی و عظمت دنیا و اینکه انسان ها از این همه بزرگی غافل هستند.**

دانش های زبانی و ادبی

۱۶- نقش واژه های مشخص شده را بنویسید. (۱ نمره)

«مردم بی هنر، مادام بی سود باشد، چون مغیلان که تن دارد و سایه ندارد.»

نهاد   **مسنند**   **متمم**   **مفعول**

۱۷- در عبارت زیر «هسته» و «نوع وابسته» را مشخص کنید. (۱ نمره)

«چهار دانش آموز باهوش کلاس» **چهار: وابسته پیشین (صفت شمارشی) / باهوش (وابسته پسین (صفت بیانی) / کلاس: وابسته پسین (مضاف الیه)**

هسته

۱۸- یک گروه اسمی طبق الگوی «صفت مبهم + هسته + صفت بیانی» بنویسید؟ (۱ نمره)

هر کتاب خوب

۱۹- با توجه به بیت زیر، به سوالات پاسخ دهید: (۱/۵ نمره)

«مار بد جانی ستاند از سلیم / یار بد آرد سوی نار مقیم»

الف) یک آرایه ی «تکرار» در بیت مشخص کنید. (۰/۵ نمره) **بد و بد**

ب) آرایه جناس بین چه کلماتی وجود دارد، نوع جناس را مشخص کنید؟ (۰/۵ نمره) **مار و نار (جناس ناقص اختلافی)**

پ) بیت دارای چند جمله است؟ (۰/۵ نمره) **۲ جمله**

۲۰- نوع صفت های سنجشی به کار رفته، در عبارت های زیر را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

الف) تنهایی یکی از سنگین ترین مصائب است. **سنگین ترین: صفت عالی (برترین)**

ب) هر یکی بر شکلی دیگر و بر صورتی دیگر و همه از یکدگر نیکوتر. **نیکوتر: صفت تفضیلی (برتر)**

۲۱- درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید. (۱ نمره)

- الف) ترکیب «متاع جوانی» اضافه تشبیهی است. (۰/۲۵ نمره) درست نادرست
- ب) واژه ی «انعام» و واژه ی «انعام» تفاوت معنایی ندارند. (۰/۲۵ نمره) درست نادرست
- پ) در مصراع «جوانی گه کار و شایستگی است» فعل اسنادی وجود ندارد. (۰/۲۵ نمره) درست نادرست
- ت) در عبارت «درختی که تو امروز نشانی، میوه ی آن کجا توانی خورد؟» پرسش انکاری وجود دارد. (۰/۲۵ نمره) درست نادرست

۲۲- نوع و زمان فعل های مشخص شده را بنویسید؟ (۰/۵ نمره)

«از بی رسمی ها پیرهیزید، خداوند با شما همراه می شود؛ و رفتار شما را به سامان می آورد.»

مضارع اخباری

مضارع التزامی

۲۳- در بیت زیر، دو آرایه ادبی مشخص کنید؟ (۱ نمره)

«مپیچ از ره راست، بر راه کج / چو در هست، حاجت به دیوار نیست»

مپیچ از ره راست: کنایه از گمراه شدن / راست و کج: تضاد / در و دیوار: تناسب

تاریخ ادبیات

۲۴- جدول زیر را کامل کنید. (۲ نمره)

اثر	نویسنده
چهار مقاله	نظامی عروضی
اسرار التوحید	محمد بن منور
قابوس نامه	عنصرالمعالی کیکاووس
افسانه	علی اسفندیاری (نیما یوشیج)